

IS DE AANTASTING VAN PESTELOZZIA GUEPINI OP RHODODENDRON PRIMAIR OF SECUNDAIR? ¹⁾

DOOR

J. ZWARTENDIJK

Plantenziektenkundige Dienst, Boskoop

Reeds meermalen werd door mij waargenomen, dat, wanneer Rhododendrons waren aangetast door *Pestellozzia guepini*, de ziekte steeds het eerst voorkwam op de bladeren en dat die aangetaste bladeren steeds eerst beschadigd waren geweest, b.v. door wind of ten gevolge van een minder juiste bemesting of iets dergelijks en na de bladaantasting vond pas in enkele gevallen de twijgbeschadiging plaats.

Opmerkelijk was steeds, dat onbeschadigde bladeren aan dezelfde plant gezond bleven.

Weer een typisch voorbeeld nam ik een dezer dagen waar: In den proeftuin werden entingsproeven genomen met Rhododendrons. Een gedeelte der griffels (enten) bleef onbehandeld als contrôlemateriaal, een ander gedeelte onderging een warmwaterbehandeling, terwijl het resterende gedeelte werd behandeld met aethyleenchloorhydrine. De proef werd met verschillende hybriden uitgevoerd. Reeds spoedig na de behandeling kon men zien, dat de griffels geleden hadden door de aethyleenchloorhydrine en na betrekkelijk korten tijd waren deze griffels aangetast door *Pestellozzia*, terwijl de griffels behandeld met warm water, evenals de contrôle-griffels kerngezond bleven, en toch ook tot dezelfde hybride behoorden, vermoedelijk zelfs van dezelfde plant afkomstig waren. Mijn mening werd hierdoor nog meer gesterkt, dat *Pestellozzia*, althans in de cultuur, niet primair doch slechts secundair optreedt, zoodat we zooveel mogelijk dienen te zorgen, dat bladbeschadiging wordt voorkomen.

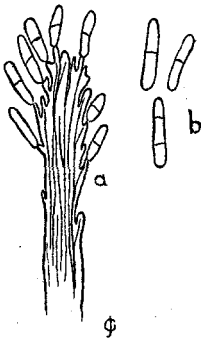
EEN BLADVLEKKENZIEKTE BIJ BONEN VEROORZAAKT DOOR ISARIOPSIS GRISEOLA SACC. ¹⁾

With a summary: Leaf spots in beans caused by Isariopsis griseola Sacc.

DOOR

J. GREMMEN JR

Laboratorium voor Mycologie en Aardappelonderzoek

Bij een bezoek aan het Instituut voor Plantenveredeling met den heer Ir W. WILTEN in September 1946, voor observatie van de aantasting van de peulen door *Colletotrichum Lindemuthianum*, bleek mij, dat bij enkele nog te velde staande rassen landbouwstambonen typische bladvlekken optraden. Dit was o.a. het geval met de Beka bruine boon, welke nog vrij veel blad had en waarop talrijke van deze vlekken zichtbaar waren. Genoemde vlekken waren opvallend vierkant van vorm, donkerbruin van kleur en niet begrensd door de nerven, roals dit bij *Colletotrichum* het geval is. Daar de peulen al geheel rijp waren en de meeste totaal groen door *Cladosporium*

¹⁾ Ontvangen voor publicatie Jan. 1947.

herbarum en andere saprophyten, was het niet mogelijk na te gaan of soortgelijke vlekken ook voorkwamen op de peulen. Bij verdere inspectie bleek het euvel zeer algemeen voor te komen in de nog buiten staande bonenrassen.

Deze waren, voor zover nog in blad, met talrijke vlekken per blad bezaaid. Dit gaf, ondanks het late seizoen, nog sterk de indruk van een parasitaire aantasting. Aan de onderzijde van deze bladvlekken waren met de loupe kleine groengrijze „penseeltjes” te zien, die in groten getale voorkwamen.

Na determinatie bleek mij, dat het hier een schimmelsoort betrof uit de groep der *Stilbaceae*. De „penseeltjes” zijn de zgn. coremien (ineengevlochten hyphen) en zijn donkerbruin van kleur. Deze dragen de langwerpige, vaak iets gekromde, hyaliene conidiën, welke meestal 2-cellig zijn, hoewel ook vaak 3- en 4-cellige voorkwamen. Deze conidiën hadden een lengte van 50–75 μ , en een breedte van 7–8 μ (zie fig. 1).

LINDAU (1) geeft de volgende beschrijving van de zwam: „Blattflecken unterseitig, ockerfarben. Koremien stiftförmig, dicht gesellig, 200 μ lang, 30–40 μ dick, aus fädigen unseptierten, dicht zusammenschließenden Hyphen bestehend, an der Spitze grau, kopfig. Konidien an den abstehenden oder zurückgekrümmten fast glatten Scheiteln der Hyphen entstehend, dicht kopfig zusammenliegend, zylindrisch-spindelförmig, gekrümmt, mit 1–3 Scheidewänden, nicht oder kaum eingeschnürt, grau, 50–60 μ lang, 7–8 μ dick.” Volgens hem wordt de schimmel ook op *Phaseolus multiflorus* gevonden.

SCHOEVERS (2) heeft de zwam reeds in 1920esignaleerd op bruine bonen. Hij spreekt ook over een peul- en een stengelaantasting, welke ik, jammer genoeg, niet heb kunnen nagaan door de reeds bovengenoemde oorzaak.

Voor verschillende landen van Europa wordt de zwam hier en daar vermeld. In de literatuur vinden we: Italië, Oostenrijk, Zwitserland, België, Polen, Joegoslavië, Bulgarije, Spanje en Portugal. Ook buiten Europa is deze soort gevonden, o.a. in Guatamala, Brazilië, Réunion, Belgisch Congo, Rhodesia, Nw South Wales. De zwam schijnt economisch van weinig of geen belang te zijn, hoewel er misschien jaren zijn, waarin de schade van deze parasiet groter is dan vermoed wordt. Over bestrijding is niets in de literatuur te vinden.

SUMMARY

In the last of the season beans were found attacked by *Isariopsis griseola* Sacc. A short description of the parasite has been given.

LITERATUUR

1. LINDAU, G., (uit Rabenhorst's Kryptogamenflora), Die Pilze Deutschlands, Oesterreichs und der Schweiz.
2. SCHOEVERS, T. A. C., Nieuwe ziekten, waarop gelet moet worden bij boonen. T. o. Plantenziekten, 26, 208, 1920.